

Агата Кристи

Къщата на славеите

– Довиждане, скъпи.

– Довиждане, любов моя.

Аликс Мартин стоеше облегната на малката груба порта и наблюдаваше отдалечаващата се по пътя за селото фигура на съпруга си.

Той стигна до един завой и се скри от погледа ѝ, но Аликс продължи да стои в същото положение, като разсеяно приглади един кичур от буйната си кестенява коса, паднал върху лицето ѝ. Погледът ѝ беше замечтано отправен в далечината.

Аликс Мартин не беше красива, нито дори хубавичка, ако искаме да сме точни. Но лицето ѝ, лице на жена вече не в първа младост, беше лъчезарно и с толкова омекотени черти, че бившите ѝ колеги от времето, когато работеше, едва ли биха я познали. Госпожица Аликс Кинг беше спретната и делова, с малко резки маниери. Правеше впечатление на способна и пряма млада жена.

Училището, което бе завършила, не бе първокласно. В продължение на петнадесет години, от осемнадесет до тридесет и три годишна възраст, тя се издържаше сама (а цели седем години издържаше и майка си, която беше инвалид), работейки като стенограф. Борбата за съществуване беше причина да загубеят меките момичешки черти на лицето ѝ.

Наистина имаше една любовна история – малко особена – с колегата ѝ чиновник Дик Уиндифорд. С присъщата си женственост Аликс винаги беше знаела, без да го показва, че не му е безразлична. Външно бяха приятели. Нищо повече. С малката си заплата Дик трудно успяваше да плаща за обучението на по-малкия си брат. За момента не можеше да мисли за женитба.

После, внезапно и по най-неочакван за момичето начин, дойде избавлението от ежедневната работа. Почина една нейна далечна братовчедка, която остави на Аликс парите си – няколко хиляди лири, достатъчни, за да ѝ носят по няколко стотин на година. За Аликс това означаваше свобода, живот, независимост. Сега с Дик нямаше нужда да чакат повече.

Но Дик реагира по неочакван начин. Никога не беше говорил на Аликс за любовта си. Сега изглеждаше по-малко склонен от когато и да било да го направи. Избягваше я, стана мрачен и унил. Аликс бързо разбра истината. Беше се превърнала в жена с приличен доход. Чувствителността и гордостта му пречеха да поиска ръката ѝ.

От това тя не започна да го харесва по-малко и дори обмисляше дали сама да не направи първата стъпка, когато за втори път ѝ се случи

нещо неочаквано.

Срещна Джералд Мартин в дома на своя приятелка. Той лудо се влюби в нея и след седмица бяха сгодени. Аликс винаги беше смятала, че не е от хората, които лесно се влюбват, но сега съвсем се увлече.

Неволно беше намерила начин да предизвика бившия си любовник. Дик Уиндифорд дойде при нея, заекващ от ярост и гняв.

– Този мъж ти е съвсем чужд! Не знаеш нищо за него!

– Знам, че го обичам.

– Как можеш да разбереш това само за седмица?

– Не на всеки са необходими единадесет години, за да разбере, че обича едно момиче! – извика сърдито Аликс.

Лицето му побледня.

– Аз те обичам, откакто те срещнах. Мислех, че и ти ме обичаш.

Аликс постъпи честно и призна:

– И аз мислех същото. Но това беше защото не знаех какво е любов.

Тогава Дик отново избухна. Молби, настоявания, дори заплахи – заплахи към мъжа, който го беше изместил. Аликс се удиви от вулкана, бушуващ зад сдържаната външност на човека, който мислеше, че познава толкова добре.

В тази слънчева утрин, както стоеше облеганата на вратата на къщата, мислите ѝ се върнаха към този разговор. Омъжена от месец, тя беше идилично щастлива. И все пак при краткото отсъствие на съпруга си, който бе всичко за нея, в безоблачното ѝ щастие се мерна сянка на безпокойство. Причината за това безпокойство беше Дик Уиндифорд.

След сватбата си три пъти сънува един и същи сън. Обстановката беше различна, но най-важните факти – винаги еднакви. Тя вижда съпруга си, проснат мъртъв. Дик Уиндифорд, надвесен над него, а тя ясно и определено знае, че неговата ръка е нанесла фаталния удар.

Но имаше и нещо още по-ужасно, което усещаше едва когато се събудеше, защото в съня то изглеждаше съвсем естествено и неизбежно. Тя, Аликс Мартин бе доволна, че съпругът ѝ бе мъртъв. Протяга ръце към убица и му благодари. Сънят винаги свършваше по един и същи начин – тя бе в прегръдките на Дик Уиндифорд.

Не беше споменала нищо на съпруга си, но сънят тайно я тревожеше повече, отколкото искаше да си признае. Дали не бе предупреждение? Предупреждение, свързано с Дик Уиндифорд?

Острият звук на телефонния звънец, идващ от къщата, изтръгна Аликс от мислите ѝ. Тя влезе вътре и вдигна слушалката. Изведнъж се

олюля и се подпря с ръка на стената.

– Кой казвате се обажда?

– Аликс, какво става с гласа ти? Не мога да те позная. Дик е.

– О! О! Къде... къде си? – попита Аликс.

– В „Тревълърс Армс“, така се казва, нали? Или дори не знаеш за съществуването на вашия хотел? В отпуска съм, ловя риба тук. Имаш ли нещо против да ви дойда на гости днес след вечеря?

Аликс остро отвърна:

– Не! Не трябва да идваш.

Последва пауза, след която Дик заговори отново с леко променен глас.

– Извинявай. Разбира се, няма да ви безпокоя... – каза студено той.

Аликс бързо го прекъсна. Не бива да сметне поведението ѝ за прекалено необичайно. Въпреки че си беше необичайно. Нервите ѝ не издържаха.

– Исках само да кажа, че на днешния ден се венчахме. Не би ли... не би ли дошъл утре на вечеря? – попита тя, опитвайки се да придаде на гласа си възможно по-естествено звучене.

Но Дик очевидно забеляза липсата на сърдечност в думите ѝ и със същия студен тон каза:

– Много благодаря, но не знам кога ще отпътувам. Зависи дали ще дойде един приятел. Сбогом, Аликс. – Направи пауза и после бързо добави с различен глас: – Желая ти късмет, скъпа.

Аликс постави слушалката с чувство на облекчение.

„Не трябва да идва тук – повтаряше си тя. – Не трябва да идва тук. О, каква глупачка съм! Да си въобразявам такива неща. Все едно, радвам се, че няма да дойде.“

Взе от масата груба сламена шапка и отново излезе в градината, като се спря и погледна към издълбания над верандата надпис: „Къщата на славеите“.

– Не е ли много странно името? – попита тя Джералд веднъж, преди да се оженят. Той се засмя и каза нежно:

– Малка гражданко! Не вярвам някога да си чувала славей. Доволен съм, че не си. Славеите трябва да пеят само за влюбените. Ще ги слушае заедно в летните вечери от верандата на собствения ни дом.

И при спомена за това как наистина ги бяха чули, Аликс се изчерви щастливо, стоейки на прага на къщата им.

Джералд беше открил „Къщата на славеите“. Дойде при Аликс, преливащ от вълнение. Беше намерил място тъкмо като за тях.

„Неповторимо! Бисер! Единствен шанс в живота!“ Когато го видя, Аликс също беше очарована. Наистина мястото беше усамотено, на две мили от най-близкото село, но самата къщичка беше толкова изящна със старинния си вид и големите удобства – бани, топла вода, електричество и телефон, че тя веднага бе пленена. Но след това се появи пречка. Собственикът, богат човек, по някаква прищявка отказа да я дава под наем. Беше съгласен само да я продаде.

Въпреки че имаше добри доходи, Джералд Мартин не можеше да разполага с капитала си. Можеше да събере само хиляда лири. Собственикът я продаваше за три хиляди. Но Аликс, която с цялото си сърце искаше къщата, се притече на помощ. Нейният собствен капитал можеше лесно да се реализира, тъй като беше под формата на облигации, платими на приносител. Тя щеше да даде половината от него за покупката. И така, „Къщата на славеите“ стана тяхна и Аликс нито за миг не съжали за избора. Вярно, прислужниците не оценяваха провинциалното усамотение. В момента те нямаха никакви, но Аликс, която беше зажадняла да бъде домакиня изпитваше голямо удоволствие да приготвя вкусни гозби и да се грижи за къщата.

За градината, великолепна с многото си цветя, се грижеше един възрастен човек от селото, който идваше два пъти седмично.

Щом сви покрай къщата, Аликс с изненада видя градинаря, вече залел се цветята. Учуди се, защото дните, в които той идваше да работи, бяха понеделник и петък, а днес беше сряда.

– А, Джордж, какво правиш тук? – попита тя и се приближи към него.

Старецът се изправи усмихнат, докосвайки ръба на старата си шапка.

– Мислех си, че ще се учудите, госпожо. Ама тъй стана щото има празник там при господаря в петък и аз си казвам, казвам си значи, господин Мартин и неговата добра стопанка ще да ма разберат, ако аз дойда един път в сряда, вместо в петък.

– Няма никакъв проблем. Надявам се, да се веселиш на празненството – успокои го Аликс.

Джордж простичко продължи:

– Така си и помислих. Много хубаво е значи да се нахраниш до насита и през всичкото време да си знаеш, че не плащаш. Господарят винаги има за негови работници хубави неща с чая. После си рекох също, госпожо, че ще е добре да ви видя преди вие да заминете, та да науча вашето желание за лехите. Сигурно не знаете кога се връщате?

– Но аз никъде няма да ходя.

Джордж я изгледа втренчено.

– Не заминавате ли утре за Лондон?

– Не. Кой ти вгълпи тази идея?

Джордж отметна глава настрани.

– Вчера срещнах господинът в селото. Той ми каза, че вие двама утре заминавате за Лондон и не било сигурно кога ще се върнете.

– Глупости. Трябва да си го разбрал погрешно – засмя се Аликс.

Въпреки това се зачуди какво точно може да е казал Джералд, за да накара Джордж да направи такава странна грешка. Да отидат в Лондон? Никога не е искала да ходи там отново.

– Мразя Лондон – възкликна внезапно с дрезгав глас тя.

Джордж кротко отвърна:

– Е! Аз може нещо да съм сбъркал, но той съвсем ясно ми го рече, както ми се чини. Аз не харесвам шляенето нагоре-надолу и не знам нищо за Лондон. На мене нивга не ми е притрябвало да ходя там. Много от ония автомобили ги има там и си е проблем. Щом човек си купи кола, не може да стои мирно на едно място. Господин Еймс, който имаше тая къща преди, беше добър мирен човек, докато не купи един от ония автомобили. Не го беше имал и месец и даде къщата за продан. За нея също похарчи куп пари. С чешмите му във всички стаи, с електрически лампи и прочие. „Ти никога няма да си върнеш парите“ – казвам му аз. „Ами – отвръща ми той, – ще ѝ взема две хиляди лири на тази къща, и то до последното пени“. И наистина го направи.

– Взе три хиляди – заяви усмихнато Аликс.

– Две хиляди. Всичкото време се говореше колко пари иска – повтори Джордж.

– Наистина бяха три хиляди – каза Аликс.

Джордж не беше убеден и продължи:

– Дамите не разбират от тези работи. Не можете да кажете, че господин Еймс е имал очи да се изправи пред вас и каже, без да му мигне око, три хиляди.

– Не го е казал на мен. Казал го е на съпруга ми – отвърна Аликс.

Джордж отново се наведе над лехите.

– Цената е била две хиляди – зайнати се той.

Аликс не си направи труда да спори с него. Отмина към една от поотдалечените лехи и започна да бере цветя.

Връщайки се с ухаен букет към къщата, Аликс забеляза малък

тъмнозелен предмет, показващ се между листата в една от лехите. Спря се и го взе. Позна джобния бележник на съпруга си.

Отвори го и с известно удоволствие проследи записките. Почти от началото на съпругеския им живот беше разбрала, че импулсивния и емоционален Джералд притежава не съвсем типичните добродетели – изрядност и методичност. Той особено много държеше да се хранят в точно определен час и винаги планираше деня си предварително, точно като по разписание.

Преглеждайки бележника, тя с учудване забеляза записаното за датата 14 май: „Да се ожена за Аликс, Сейнт Питърс, 14:30“.

– Голям глупчо – промърмори си тя, като обръщаше страниците. Внезапно спря. – „Сряда, 18 юни“... но това е за днес.

На мястото на тази дата беше написано с четливия почерк и точността, характерна за Джералд: „9 часа вечерта“. Нищо друго. Какво беше запланувал Джералд да прави в 9 часа тази вечер? Аликс се зачуди. Тя се усмихна и си помисли, че ако това беше разказ като тези, които често четеше, бележникът без съмнение щеше да ѝ помогне да направи някакво сензационно разкритие. Със сигурност тук трябваше да има написано името на друга жена. Тя безцелно разлисти предишните страници. Имаше дати, срещи, загадъчни забележки за бизнес-сделки, но само едно име на жена – нейното.

Тя пхна бележника в джоба си и продължи с цветята към къщата. И все пак почувства неясна тревога. Спомни си думите на Дик Уиндифорд така ясно, сякаш той беше до нея и ги повтаряше: „Този мъж ти е съвсем чужд! Не знаеш нищо за него!“.

Беше истина. Какво знаеше за него? В края на краищата Джералд беше на четиридесет. През тези четиридесет години не може да не е имало жена в живота му...

Аликс поклати глава. Не трябва да се поддава на такива мисли. Имаше много по-спешен за разрешаване проблем. Да каже ли или да не каже на съпруга си, че Дик Уиндифорд се е обаждал?

Трябваше да има предвид и вероятността Джералд да го е срещнал в селото. Но в такъв случай той сигурно щеше да го спомене веднага щом си дойде и нямаше да се наложи сама да решава. В противен случай – какво? Аликс определено не изпитваше желание да му каже.

Ако му споменеше, той сигурно щеше да предложи да поканят Дик Уиндифорд в „Къщата на славеите“. Тогава щеше да се наложи да обяснява, че Дик сам е поискал да дойде и че е измислила извинение, за да предотврати идването му. А когато я попита защо е постъпила така,

какво можеше да отговори? Да му разкаже за съня си? Той щеше само да се засмее, или още по-лошо, да забележи, че за разлика от него, придава на съня си значение.

Накрая, доста притеснена, Аликс реши да не му казва. Щеше да е първото нещо, което скрива от съпруга си и мисълта за това я изпълни с неудобство.

Когато малко преди обяд чу Джералд да се връща от селото, забърза към кухнята и се престори, че е заета с готвенето, за да скрие притеснението си.

Веднага ѝ стана ясно, че Джералд не се е виждал с Дик Уиндифорд. Аликс почувства облекчение и неловкост. Твърдо реши, че трябва да премълчи за случилото се.

Спомни си за джобния бележник чак след леката вечеря, когато седяха на дъбовата пейка във всекидневната. Прозорците бяха широко отворени, за да влиза свежия нощен въздух, носещ отвън уханието на шибой.

– Ето нещо, с което си поливал цветята – каза тя и го хвърли на скучта му.

– Изпуснал съм го в лехата, нали?

– Да. Сега знам всичките ти тайни.

– Невинен – поклати глава Джералд.

– А ангажимента ти за девет часа тази вечер?

– О, това ли? – За миг той изглеждаше изненадан, сетне се усмихна, като че нещо му достави особено удоволствие. – Това е ангажимент с едно много хубаво момиче, Аликс. Има кестенява коса и сини очи и много прилича на теб.

– Не разбирам. Ти избягваш темата – каза Аликс с привидна строгост.

– Не, не я избягвам. Фактически бележката е, за да ми напомни, че тази вечер ще проявявам няколко негатива и искам да ми помогнеш.

Джералд Мартин беше ентузиасиран фотограф. Имаше малко старомоден, но с отлично оптично устройство фотоапарат и сам проявяваше филмите си в малък килер, който беше приспособил за тъмна стая.

– И това трябва да стане точно в девет – подразни го Аликс.

Джералд изглеждаше малко ядосан.

– Мое мило момиче, човек трябва винаги да планира всичко за точно определен час. Така си върши работата добре.

В начина, по който го каза, се долови раздразнение.

Аликс замълча за минута-две, наблюдавайки съпруга си. Той

пушеше, облегнат на стола, с отметната назад глава. Добре изразените черти на гладко избръснатото му лице се открояваха на фона на тъмната коса. Изведнъж, по неизвестна причина, я обзе такъв страх, че тя извика преди да успее да се овладее:

– О, Джералд, как искам да знам повече за теб!

Съпругът ѝ се обърна към нея. На лицето му бе изписана изненада.

– Но, скъпа Аликс, ти знаеш наистина всичко за мен. Разказвал съм ти за детството си в Нортъмбърленд, за живота си в Южна Африка и за тези последни десет години в Канада, които ми донесоха успех.

– О, бизнес! – укори го Аликс.

Джералд внезапно се засмя.

– Знам какво имаш предвид – любовни истории. Вие жените! Всички сте еднакви. Не ви интересува нищо друго, освен интимната страна.

Аликс почувства, че гърлото ѝ пресъхва и неясно промълви:

– Да, но трябва да е имало любовни истории. Искам да кажа, ако знаех...

Отново за минута-две настъпи тишина. Джералд Мартин седеше намръщен, а лицето му изразяваше нерешителност. Когато заговори, стана сериозен, без следа от предишния шеговит тон:

– Да не би да смяташ за възможна, Аликс, онази история със стаята на Синята Брада¹? Да, не отричам, в живота ми е имало жени. Няма да ми повярваш, дори ако отрека. Но мога да ти се закълна, че нито една от тях не е означавала нищо за мен.

Имаше искрена нотка в гласа му и това успокои внимателно слушащата го съпруга.

– Удовлетворена ли си, Аликс? – попита я той с усмивка и я погледна с любопитство. – Какво насочи мислите ти към такава неприятна тема тъкмо тази вечер?

Аликс се изправи и закрачи неспокойно насам-натам.

– О, не знам. Целия ден бях много нервна – призна си тя.

– Странно. Много странно – промълви тихо Джералд, сякаш говореше на себе си.

– Защо да е странно?

– О, мое мило момиче, не скачай така. Казах само, че е странно, тъй като по правило си толкова сладка и спокойна.

– Всичко днес сякаш е нагласено така, че да ме дразни – опита се да

---

1. Герой от детска приказка, в която един мъж убива една след друга съпругите си. – Б.пр.

се усмихне Аликс. – Дори старият Джордж си беше втълпил някаква смешна идея, че заминаваме за Лондон. Обясни ми, че ти си му казал.

– Къде го видя? – попита остро Джералд.

– Дойде да работи днес вместо в петък.

– Проклет стар глупак! – възкликна ядно Джералд.

Аликс го гледаше учудена. Лицето на съпруга ѝ се беше изкривило от гняв. Никога не го беше виждала толкова сърдит. Забелязвайки удивлението ѝ, Джералд опита да се овладее.

– Той е проклет стар глупак! – възмути се съпругът.

– Какво може да си казал, за да го накараш да мисли така?

– Аз? Нищо не съм казвал. Поне... О, да, спомни си. Подхвърлих някаква лека шега за „заминаване за Лондон сутринта“ и предполагам, че го е взел на сериозно. Или не е чул както трябва. Ти, надявам се, си му обяснила, че не е разбрал, нали?

Чакаше с нетърпение отговора ѝ.

– Разбира се, но той е упорит старец и след като нещо влезе в глава му, никак не е лесно да излезе оттам.

После му разказа как Джордж е спорил за сумата, поискана за къщата.

Джералд помълча минута-две и бавно заговори:

– Еймс искаше да получи две хиляди на ръка, а останалите хиляда за ипотеката. Предполагам, че това е причина за грешката.

– Много вероятно – съгласи се Аликс.

После вдигна глава към часовника и го посочи палаво.

– Трябва да започваме, Джералд. Вече е пет минути след определеното време.

На устните на Джералд Мартин се появи много особена усмивка.

– Отказах се. Няма да се занимавам с фотография тази вечер – промълви тихо той.

Умът на жената е много странно нещо. Когато си легна тази сряда вечер, Аликс беше удовлетворена и спокойна. Нейното за миг помрачено щастие се възвърна тържествуващо.

Следващата вечер обаче почувства, че действат някакви незабележими сили, които го подкопават. Дик Уиндифорд не беше звънял отново, но независимо от това тя почувства нещо. Предполагаше, че се дължи на присъствието му в града. Отново и отново си спомни думите му: „Този мъж ти е съвсем чужд! Не знаеш нищо за него!“. В същото време в съзнанието ѝ изплува лицето на съпруга ѝ. В паметта ѝ ясно се бе запечатал мигът, в който каза: „Да не би да смяташ за възможна, Аликс,

онази история със стаята на Синята Брада?“ Защо беше изрекъл тези думи?

В тях имаше предупреждение, някаква неясна заплаха. Сякаш техният смисъл беше: „По-добре не надничай в живота ми, Аликс. Можеш да получиш неприятен шок, ако го направиш.“

До петък сутринта Аликс беше вече убедена, че е имало жена в живота на Джералд, която той усърдно се опитваше да скрие от нея. Късно пробудената ѝ ревност стана необузdana. Дали имаше среща с жена онази вечер в девет? Дали неговите приказки за проявяване на снимки бяха лъжа, измислени в момента по принуда.

Преди три дни би се заклела, че отлично познава съпруга си. Сега ѝ се струваше, че е чужд човек, за когото нищо не знае. Спомни си безпричинния му гняв към стария Джордж, съвсем неподобаващ на обичайното му добродушно поведение. Може да беше дреболия, но ѝ показва, че наистина не познава мъжа, който ѝ беше съпруг.

В петък трябваше да купят някои дребни неща от селото. След обяд Аликс предложи да отиде за тях, докато Джералд е в градината, но за нейно учудване той енергично отхвърли тази идея и настоя сам да отиде, а тя да остане въщи. Аликс беше принудена да отстъпи, но настоятелността му я учуди и разтревожи. Защо толкова упорито не ѝ даваше да отиде до селото?

Изведнъж си помисли, че е намерила правилното обяснение на всичко. Дали пък въпреки че нищо не ѝ каза, Джералд наистина е видял Дик Уиндифорд? Нейната ревност, която изобщо не се проявяваше по времето, когато се ожениха, се засили едва по-късно. Дали не беше същото и с Джералд? Дали не се опитваше да я предпази от нова среща с Дик Уиндифорд? Това обяснение така добре съвпаднаше с фактите и бе толкова удовлетворително за смутената ѝ душа, че тя жадно се вкопчи в него.

И все пак когато настъпи времето за чай, тя се почувства неспокойна и тревожна. Още от момента, в който Джералд излезе, тя се бореше с едно изкушение. Накрая, успокоявайки съвестта си с мисълта, че стаята на съпруга ѝ наистина има нужда от основно почистване, тя се качи горе. Със себе си взе бърсалката за прах, за да даде вид, че домакинства.

„Само ако бях сигурна. Само ако можех да съм сигурна“ – повтаряше си тя.

Напразно си казваше, че всичко компрометиращо трябва да е унищожено много отдавна. На това противопоставяше твърдението, че мъжете понякога запазват най-разобличаващи ги доказателства поради

прекалена сантименталност.

Накрая Аликс не издържа. С пламнали от срам бузи, тя започна да рови из пликовете с писма и документи. Отвори чекмеджета, прерови дори джобовете на дрехите на мъжа си. Само с две чекмеджета не успя да се справи – най-долното на скрина и малкото отдясно на писалището. Те бяха заключени. Но Аликс беше вече изгубила всякакъв срам. Беше убедена, че в едно от тези чекмеджета ще намери доказателства за тази въображаема предишна жена, мисълта за която я влудяваше.

Спомни си, че Джералд небрежно беше захвърлил ключовете си долу на бюфета. Взе ги и ги опита един по един. Третия ключ стана на чекмеджето на писалището. Аликс нетърпеливо го отвори. Имаше чекова книжка, натъпкан с банкноти портфейл, а в дъното – пакет с писма, завързан с лента.

Дишайки неравномерно, Аликс развърза лентата. Тогава лицето ѝ се заля с дълбока, изгаряща червенина и тя пусна писмата обратно в чекмеджето, затвори го и го заключи. Писмата бяха нейните собствени, писала ги бе на Джералд преди да се омъжи за него.

Сега се обърна към скрина повече с желанието да се успокои, че не е оставила нещо недовършено, отколкото с очакване да намери това, което търси.

Ядоса се, че нито един ключ от връзката на Джералд не става на въпросното чекмедже. Без да се предава, Аликс обиколи другите стаи и се върна с купчина ключове. За нейно удовлетворение ключът от гардероба в стаята за гости стана и на скрина. Отключи чекмеджето и го издърпа навън. Но вътре нямаше нищо, освен един свитък изрезки от вестници, вече замърсени и избелели от времето.

Аликс въздъхна облекчено. Все пак хвърли един поглед към изрезките, любопитна да разбере какво беше заинтересувало толкова много Джералд, че си беше направил труда да запази прашния свитък. Почти всичките бяха американски вестници от преди около седем години. В тях пишеше за процеса срещу известния измамник и многоженец Чарлз Леметр. Бил заподозрян, че убивал своите съпруги. Под пода на една от къщите, която наел, намерили скелет, а от повечето от жените, за които се „женил“, нямало и следа.

Беше се защитавал срещу обвиненията с ненадминато майсторство, подпомаган от някои от най-големите таланти в областта на правото в САЩ. Шотландската присъда „Недоказано“ вероятно би прилягала в случая най-добре. Поради тази причина беше обявен за невинен по главното обвинение, въпреки че по други предявени към него обвинения

беше лишен от свобода за дълго време.

Аликс си спомни вълнението, което случаят възбуди навремето, а също и сензацията, предизвикана около три години по-късно от бягството на Леметр. Не успя да го хванат отново. Същността на този човек и изключителната му власт над жените тогава бяха широко дискутирани в английските вестници. Описваха се раздражителността му в съда, сърцераздирателните му протести и припадъците, които от време на време получаваше, защото имаше болно сърце, въпреки че някои ги приписваха на актьорските му способности.

На една от изрезките в ръцете на Аликс имаше негова снимка и тя с интерес се загледа в нея – дългобрад, приличаш на учен господин.

На кого ѝ напомняше това лице? Внезапно, шокирана тя осъзна, че това беше самият Джералд. Очите и челото много приличаха на неговите. Вероятно поради тази причина беше запазил изрезката. Погледът ѝ се премести на текста до снимката. В бележника на обвиняемия били вписани определени дати и се твърдеше, че това са датите, на които е убивал жертвите си. След това бяха описани показанията на жена, която идентифицирала затворника по това, че имал бенка на лявата си китка, точно до дланта.

Аликс изпусна листчетата и се олюля. На лявата си китка, точно до дланта, съпругът ѝ имаше малък белег...

Зави ѝ се свят. Стори ѝ се странно колко бързо и категорично заключи, че Джералд Мартин е Чарлз Леметр! Разбра го и го прие. В ума ѝ се мернаха откъслечни фрагменти като елементите от картинна мозайка, които сякаш се опитваха да се наместят.

Платените за къщата пари – нейните пари – само нейните пари, облигациите на приносител, които му беше поверила да пази. Дори сънят ѝ се появи, но този път обяснението изглеждаше съвсем смислено. Дълбоко в себе си, подсъзнателно тя винаги се е бояла от Джералд Мартин и е искала да избяга от него. Душата ѝ се е обръщала за помощ към Дик Уиндифорд. По същата причина тя беше в състояние да приеме толкова лесно истината, без съмнения и колебания. Аликс трябваше да бъде поедната жертва на Леметр. Вероятно много скоро...

Почти извика, когато си спомни нещо. Сряда, 9 часа вечерта. Килерът с плочките, които толкова лесно се повдигаха! Веднъж, по-рано, той беше заровил една от жертвите си в килер. Било е запланувано за сряда вечер. Но да си го запише предварително, толкова методично... Безумие! Всъщност беше логично. Джералд винаги си записваше ангажиментите си. За него убийството беше делова задача като всяка друга.

Но какво я бе спасило? Какво можеше да я е спасило? Дали се бе смилил в последната минута? Не! В миг прозря отговора – стария Джордж.

Сега разбра неконтролируемия гняв на съпруга си. Той без съмнение се беше подготвил, казвайки на всички, че на следващия ден заминават за Лондон. После Джордж неочаквано дойде на работа, спомена й за Лондон и тя опроверга твърдението. Прекалено рисковано е било да я премахне същата вечер, след като старият Джордж щеше да повтори разговора си с нея. Какво спасения! Ако не бе споменала случайно този простичък факт... Аликс потрепери.

После се вцепени. Чу скърцането на портата. Съпругът й се връщаше.

За момент Аликс остана като вкаменена. След това пристъпи на пръсти до прозореца, поглеждайки навън, скрита зад пердето.

Да, беше съпругът й. Усмивваше се на себе си и си тананикаше някаква мелодия. В ръката си държеше предмет, който накара сърцето на ужасеното момиче почти да спре да бие. Беше чисто нова лопата.

Аликс подскочи от инстинктивно появилата се в главата й мисъл: Трябва да стане тази вечер...

Но все още имаше шанс. Тананикайки си, Джералд заобиколи къщата и отиде отзад.

Без да се поколебае за миг, тя изтича надолу по стълбите и излезе от къщата. Но тъкмо в този миг съпругът й дойде от другата страна на сградата и каза:

– Здравей! Накъде си се затичала така?

Аликс отчаяно се опитваше да изглежда спокойна и да се държи както обикновено. За момента изгуби шансовете си, но ако внимава да не възбуди подозрението му, по-късно сигурно ще й се отдаде възможност. Може би дори сега...

– Исках да се разходя до края на пътеката и обратно – гласът й беше слаб и прозвуча несигурно в собствените й уши.

– Добре. Ще дойда с теб – заяви Джералд.

– Не, моля те, Джералд. Нервна съм и ме боли глава. По-добре да отида сама.

Той я погледна внимателно. Стори й се, че в погледа му се появи искирица подозрение.

– Какво става с теб, Аликс? Бледа си, трепериш.

Тя положи усилия да се овладее и се усмихна:

– Нищо. Боли ме главата, това е всичко. Разходката ще ми се отрази

добре.

– Няма смисъл да казваш, че не ме искаш. Идвам, независимо дали желаш или не – засмя се непринудено Джералд.

Тя не посмя да възразява повече. Ако я заподозре, че знае...

С усилие успя отчасти да си възвърне нормалното поведение. И все пак имаше неприятното чувство, че той я поглежда скрито от време на време, като че не беше съвсем удовлетворен. Чувстваше, че подозренията му не бяха напълно приспани.

Когато се върнаха в къщата, Джералд настоя тя да легне и после донесе някакъв одеколон, за да намаже слепоочията ѝ. Беше както винаги предан съпруг. Аликс се почувства толкова безпомощна, сякаш и ръцете, и краката ѝ бяха заклещени в капан.

Нямаше да я остави нито за миг сама. Отиде заедно с нея в кухнята и ѝ помогна да донесе обикновените студени ястия, които беше вече приготвила. На вечеря едва преглъщаше, но се насили да се храни и дори да изглежда весела и естествена. Сега знаеше, че се бори за живота си. Беше сама с този мъж, на мили разстояние от всякаква помощ, зависеща изцяло от благоволението му. Единствената ѝ възможност беше така да приспи подозренията му, че да я остави сама за няколко минути – достатъчни, за да иде до телефона в антрето и да повика помощ. Сега това беше единственият ѝ шанс.

За миг я озари надежда, спомняйки си как преди се беше отказал от плана си. Какво ще стане ако каже, че Дик Уиндифорд ще дойде да ги види тази вечер?

Думите затрептяха на устните ѝ, но после бързо се отказа от тях. Този човек нямаше да допусне втори път да му се попречи. Зад спокойното му поведение се криеше решителност, въодушевление, което я отвращаваше. Можеше само да ускори престъплението. Щеше да я убие веднага на място и спокойно щеше да позвъни на Дик Уиндифорд и да му каже как внезапно са им съобщили, че се налага да заминат някъде. О! Ако Дик Уиндифорд наистина дойде в къщата тази вечер! Ако Дик...

В ума ѝ внезапно проблесна една идея. Тя изпитателно погледна отстрани към съпруга си, сякаш се страхуваше да не прочете мислите ѝ. С оформянето на плана куражът ѝ се възвърна. Поведението ѝ стана толкова естествено, че се учуди на себе си.

Направи кафето и го занесе във на верандата, където често седяха през хубавите вечери. Внезапно Джералд каза:

– Между другото по-късно ще направим тези снимки.

Аликс почувства, че по тялото ѝ премина трепка, но равнодушно

отговори:

– Не можеш ли да се справиш сам? Тази вечер съм доста изморена.

– Няма да ни отнеме много време. И мога да ти обещаая, че след това няма да си изморена – усмихна се той.

Тези думи изглежда го забавляваха. Аликс потрепери. Сега или никога трябва да изпълни плана си.

Изправи се и безгрижно заяви:

– Само ще телефонирам на месаря. Не си прави труда да ставаш.

– На месаря? Толкова късно вечерта?

– Магазинът му, разбира се, е затворен, глупчо. Но той си е вкъщи.

А утре е събота и искам да ми донесе малко телешки котлети преди някой друг да ги вземе. Милото старче ще направи всичко за мен.

Бързо влезе в къщата, затваряйки вратата след себе си. Чу Джералд да казва: „Не затваряй вратата“. Бързо намери отговора:

– Така няма да влязат комари. Мразя комарите. Да не се страхуваш, че ще се обяснявам в любов на месаря, глупчо?

Щом влезе, тя грабна слушалката на телефона и даде номера на хотел „Тревълърс Армс“. Веднага я свързаха.

– Господин Уиндифорд там ли е? Мога ли да говоря с него?

Тогава сърцето ѝ заби силно. Вратата се отвори и съпругът ѝ влезе в хола. Тя каза раздразнено:

– Излез Джералд. Мразя някой да слуша, когато говоря по телефона.

Той само се засмя, стовари се върху един стол и я загледа втренчено.

– Наистина ли се обаждаш на месаря?

Аликс се отчая. Планът ѝ пропадна. След минута Дик Уиндифорд щеше да дойде на телефона. Трябва ли да рискува всичко и да извика за помощ?

После, като държеше слушалката и нервно натискаше, и отпускате малкия бутон, който даваше възможност гласът ти да се чува или не на другия край на линията, в главата ѝ проблесна друга идея. Помисли си: „Ще е трудно. Трябва да внимавам много, да измислям подходящите думи и да не се запъна нито за миг, но вярвам, че бих могла да го направя. Трябва да го направя.“

В този момент чу гласа на Дик Уиндифорд от другия край на линията.

Аликс пое дълбоко въздух. После силно натисна бутоната и заговори:

– Госпожа Мартин е. От „Къщата на славеите“. Моля елате

(отпусна бутона) утре сутринта с шест хубави телешки котлета (отново натисна бутона). Много е важно (отпусна бутона). Много благодаря, господин Хексуърти. Надявам се, не се сърдите, че ви звъня толкова късно, но тези телешки котлети са наистина (отново натисна бутона) въпрос на живот и смърт (отпусна го). Много добре. Утре сутринта (натисна го) колкото е възможно по-скоро.

Постави слушалката на вилката и извърна лице към съпруга си, дишайки тежко.

– Значи така говориш с месаря си? – попита Джералд.

– Това е женствеността – отвърна тихо Аликс.

Тя едва се съдържаше от вълнение. Не беше заподозрял нищо. Даже и да не беше разбрал, Дик щеше да дойде.

Премина във всекидневната и запали лампата. Джералд я последва.

– Изглеждаш много въодушевена сега – каза той, като я гледаше с любопитство.

– Да. Главоболието ми премина – рече Аликс.

Седна на обичайното си място и се усмихна на съпруга си, когато той се отпусна на своя стол срещу нея. Беше спасена. Беше само осем и двадесет и пет. Дик щеше да дойде преди девет часа.

– Кафето, което ми поднесе, не беше много хубаво. Стори ми се горчиво – оплака се Джералд.

– Нов вид е, взех го за проба. Няма да купувам повече, ако не ти харесва, скъпи.

Аликс взе ръкоделието си и започна да шие. Джералд прочете няколко страници от книгата си. После вдигна очи към часовника и захвърли книгата настрана.

– Осем и половина. Време е да слезем в килера и да започнем работа.

Ръкоделието се изплъзна от пръстите на Аликс.

– О, не още. Нека почакаме до девет часа.

– Не, момичето ми – осем и половина. Това е часът, който определих. Така ще можеш да си легнеш по-рано.

– Бих предпочела да почакаме до девет.

– Знаеш, че когато определя време за нещо, винаги го спазвам. Хайде, Аликс. Няма да чакам нито минута повече.

Аликс погледна нагоре към него и въпреки усилията, които полагаше, почувства, че я залива вълна от ужас. Маската беше свалена. Ръцете на Джералд трепереха, очите му блестяха възбудено, непрекъснато прокарваше език по сухите си устни. Той вече не се опитваше да скрие

вълнението си.

„Вярно е, не може да чака, като луд е“ – помисли си Аликс.

Той дойде до нея и грубо я изправи на крака, хващайки рамото ѝ.

– Хайде, момичето ми, или ще те занеса до там.

Тонът му беше весел, но се чувстваше неприкрита ярост, която я отблъскваше. С върховни усилия тя се изтръгна и треперейки, се долепи до стената. Беше безсилна. Не можеше да се измъкне, нищо не можеше да направи, а той идваше към нея.

– Сега, Аликс...

– Не! Не... – извика тя и протегна безсилно ръце, за да го отблъсне.

– Джералд, спри! Трябва да ти кажа нещо, да ти призная нещо.

Той наистина спря и с любопитство попита:

– Да признаеш?

– Да, да призная. – Беше използвала думите случайно, но продължи отчаяно, опитвайки се да задържи вниманието му.

На лицето му се изписа презрение:

– Бивш любовник, предполагам – рече с насмешка той.

– Не. Нещо друго. Би го нарекъл... предполагам, би го нарекъл престъпление – каза Аликс.

И изведнъж разбра, че беше докоснала вярната струна. Отново привлече вниманието му. Прикова го. Това ѝ даде възможност да дойде на себе си. Отново се почувства господарка на положението и тихо каза:

– По-добре седни.

Самата тя прекоси стаята и седна на стария си стол. Дори се наведе и взе ръкоделието си. Но зад привидното си спокойствие тя мислеше и съчиняваше трескаво. Историята, която се готвеше да измисли, трябваше да поддържа интереса му, докато дойде помощ.

– Казах ти – започна бавно тя, – че в продължение на петнадесет години работих като стенограф. Това не е съвсем вярно. Имаше две прекъсвания. Първото стана, когато бях на двадесет и две. Среших един човек, възрастен човек с малко състояние. Влюби се в мен и ми поиска ръката. Приех. Оженихме се. – Тя спря за малко. – Убедих го да застрахова живота си в моя полза.

Забеляза, че по лицето на съпруга ѝ се изписва любопитство и с повече увереност продължи:

– По време на войната работих известно време в диспансер. Там боравах с всякакъв вид рядко използвани медикаменти и отрови. – Замислено замълча. Сега, без съмнение, напълно бе приковала вниманието му. Убиецът не може да не се интересува от убийства. Тя заложи на това

и успя. Погледна скришом към часовника. Беше девет без двадесет и пет. – Има една отрова, бял прах. Щипка от нея означава смърт. Вероятно знаеш нещо за отровите?

Зададе въпроса с известно вълнение. Ако той знаеше, трябваше да бъде внимателна.

– Не. Знам много малко за тях – каза Джералд.

Тя си пое дъх с облекчение.

– Чувал си сигурно за хиосцианин? Това е медикамент, който действа като отрова, но е съвсем невъзможно да бъде открит. Всеки лекар би издал акт за сърдечен удар. Откраднах малко от него и го задържах у себе си. – Тя направи пауза, събирайки сили.

– Продължавай – подкани я Джералд.

– Не. Страх ме е. Не мога да ти кажа. Друг път.

– Сега. Искам да чуя – рече нетърпеливо той.

– Бяхме женени от месец. Бях много добра към въззрастния си съпруг, много мила и всеотдайна. Той ме хвалеше на всички съседни. Всички знаеха колко предана съпруга съм. Всяка вечер правех кафето сама. Веднъж, когато бяхме само двамата, сложих една щипка от смъртоносния алкалоид в чашата му...

Аликс замълча и внимателно вдяна нов конец в иглата си. Тя, която не беше играла театър никога в живота си, в момента съперничеше на най-добрата актриса в света. Бе се вживяла в ролята на хладнокръвна отровителка.

– Бях много спокойна. Седях и го наблюдавах. По едно време се задъха леко и помоли да отворя прозореца. Направих го. После каза, че не може да мръдне от стола си. Тогава умря.

Тя спря и се усмихна. Беше девет без петнадесет. Със сигурност ще дойдат скоро. Джералд попита:

– Каква беше сумата от застраховката?

– Около две хиляди лири. Спекулирах с тях и ги изгубих. Започнах отново чиновническа работа. Но нямах никакво намерение да работя дълго. После срещнах друг мъж. Когато започнах отново работа, си върнах моминското име. Той не знаеше, че преди съм била омъжена. Беше по-млад, доста хубав и състоятелен. Оженихме се скромно в Съсекс. Не желаше да застрахова живота си, но, разбира се, направи завещание в моя полза. Обичаше сама да му правя кафето, точно като и първия ми съпруг.

Аликс се усмихна замислено и простиичко добави:

– Правя много хубаво кафе.

После продължи:

– Имах някои приятели в селото, където живеехме. Много им беше мъчно за мен, когато една вечер моят съпруг почина внезапно от сърдечна недостатъчност. Лекарят не ми хареса много. Не мисля, че ме подозираше, но наистина беше много изненадан от неочакваната смърт на съпруга ми. Не знам защо се върнах отново в офиса. По навик, предполагам. Вторият ми съпруг ми остави около четири хиляди лири. Този път не спекулирах с тях. Инвестирах ги. После, виждаш ли...

Но съпругът ѝ я прекъсна. Лицето на Джералд Мартин се бе зачервило и той почти задушавайки се, я посочи с треперещия си показалец.

– Кафето... Боже! Кафето!

Тя се вторачи в него.

– Сега разбирам защо беше горчиво. По дяволите! Ти отново си започнала своите трикове.

Ръцете му се вкопчиха в облегалката на стола. Беше готов да скочи към нея.

– Отровила си ме.

Аликс се беше отдалечила към камината. Ужасена, тя понечи да отрече, но после спря. В следващия миг той щеше да се хвърли върху нея. Тя събра всичките си сили. Спокойно и властно срещна погледа му и каза:

– Да. Отрових те. Отровата вече действа. Сега не можеш да мръднеш от стола си, не можеш да мръднеш...

Ако можеше да го задържи там поне за няколко минути...

А! Какво беше това? Шум от стъпки по пътя. Скърцане на портата. После стъпки по пътеката отвън. Външната врата се отваря.

– Не можеш да мръднеш – повтори тя.

После се промъкна покрай него и бързо избяга от стаята, припадайки в ръцете на Дик Уиндифорд.

– Боже мой, Аликс! – извика той.

После се обърна към мъжа – висока, стройна фигура в полицейска униформа, който беше с него.

– Идете да видите какво става в онази стая.

Той постави Аликс внимателно на една кушетка, надвеси се над нея и промърмори:

– Малкото ми момиче. Бедното ми малко момиче. Какво са ти направили?

Клепачите ѝ помръднаха и устните промълвиха само името му.

Дик се върна към действителността, когато полицаят го докосна по

рамото.

– В стаята няма нищо, господине, освен един мъж, който седи на стол. Изглежда така, сякаш е бил много изплашен от нещо и...

– Да?

– Ами, господине, той е мъртъв.

Стреснаха се, когато чуха гласа на Аликс. Говореше като насън, с все още затворени очи:

– И тогава – каза тя, сякаш цитираше нещо – умря...

КРАЙ

© 1934 Агата Кристи
© 1995 Елена Захариева, превод от английски
© 1995 Иван Захариев, превод от английски

Agatha Christie
Philomel Cottage, 1934

Публикация

Агата Кристи. Загадката на Листърдейл. Разкази
Издаелство „Абагар холдинг“, София, 1995 г.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7812>]